

breng van honing 4 percento gesteld heeft en op olij 8 percento. Den administrateurs alhier heeft men op afgeleverde parthijen Satsumatse campher $1\frac{1}{2}$ percento toegelegd, en om de klagten die nu en dan over onbequame houtwerken inkomen, laat men deselve niet alleen te deser hoofdplaatse met 's Compagnies merk branden, maar ook voor de deugd derselve door de scheepsoverheden certificaten verleenen.

Fol. 2123r-v.

(Mochten, ondanks deze voorzorgen, [fol. 2124] de houtwerken toch niet goed op de binten zijn aangebracht en de partij daardoor maar f 25,- minder waard zijn, dan moeten daarvan beëdigde verklaringen ingeleverd worden. Dan kan men de gezagvoerders de vergoeding voorlopig opleggen. Hierover gaan de besluiten van 20 maart, 24 april, 22 mei, 6 juni en 16 oktober 1764. Op 20 januari is de commandeur en opperequipagemeester bevolen om opperstuurlieden van de schepen op de rede pas daar vanaf te laten komen, als ze de hele lading hebben verantwoord en de opperstuurlieden die schepen hebben beladen, ook daarmee te laten vertrekken, zodat duidelijk is wie directe fouten kunnen worden aangerekend. [fol. 2125] Om bij de zeedienst onregelmatigheden te voorkomen is in een extract uit het besluit van 24 juli 1764 bevolen om buskruit gebruikt voor saluut- of wachtschoten vanaf een rede van de Compagnie op basis van de door de schipper ingediende kruitrekening ter plaatse af te schrijven, dan wel, als het gemist kan worden, de hoeveelheid die verschoten werd, aan de schipper te verstrekken. Eerder werd wat verschoten was aan het desbetreffende schip verstrekt. Om het besluit van 14 juni 1763 om een onkostenrekening direct naar een schip te zenden te kunnen uitvoeren, is op 17 augustus 1764 bevolen dat de artilleriegoederen twee dagen voor het vertrek afgehaald moeten worden. De dit jaar uitgevoerde peilingen van alle redes langs Java's Oostkust zijn bij besluit van 11 mei 1764 aan het hoofd van Compagnies zeemacht, Nicolaas Houtingh, overhandigd. [fol. 2126] Daar ze binnen de perken waren, zijn de consumptierekeningen van de uit Nederland aangekomen schepen goedgekeurd. De gezagvoerders van 't Huis ten Donk, Vrouwe Elisabeth, Immagonda, Walcheren en Torenvliet kregen het douceur van f 1200,- voor een voorspoedige reis. Sinds de generale missive van 20 oktober 1764 zijn de Amerongen en op 31 december 1764 de IJsselmonde en Kattendijke aangekomen. De brief van het bestuur aan de Kaap de Goede Hoop meldde helaas dat op die drie schepen en de daarna aangekomen Vrouwe Petronella Maria, Admiraal de Ruyter, Lycchton en Pijlswaard 231 doden waren en 416 zieken in het hospitaal opgenomen moesten worden. Dagelijks storten er nog meer in, zodat [fol. 2127] er van de 910 opvarenden op de drie eerst genoemde schepen maar 679 de reis naar Batavia konden vervolgen. Voor aankomst daar zijn er nog 14 overleden. De Hoge Regering wijst er nadrukkelijk op dat de trage aankomst van schepen en het slinken van het aantal opvarenden, een groot tekort aan volk en weinig hoop op aanvulling betekent. Onder de waardevolle specerijen producerende gebieden is al op deze zorgelijke toestand gewezen. Het garnizoen te Batavia is door meer dan mogelijke uitzending uitgeput en bovendien zijn er sinds 1 oktober 1764 in de hospitalen 110 militairen, 206 zeevarenden en 51 ambachtslieden overleden. De Hoge Regering moet ook nog melden dat er volgens het bestuur aan de Kaap de Goede Hoop aan het rondhout van de drie aangekomen schepen [fol. 2128] gebreken zijn. In het bijzonder is de boegspriet van de Pijlswaard totaal verrot, waaruit Heren XVII kunnen opmaken dat in Nederland het verven werd verwaarloosd. Dat leidt tot vertraging van de reis en geeft te Batavia handenvol werk. Er is al herhaaldelijk geschreven, recent nog op 20 oktober, dat de vloot verzwakt is en sindsdien moesten de Jager, Zuiderburg en Gustaaf Willem op grond van de rapporten bij besluit van 11 december 1764 worden opgelegd. De Jager kan nog wel op de rede als admiraalschip dienen. [fol. 2129] De romp van de Zuiderburg is voor f 5784,- verkocht, die van de Gustaaf Willem voor f 4800,-. Verder zijn nog verkocht de romp van de Brouwer voor f 3000,-, van de Leiden voor f 4272,-, van het Kasteel van Tilburg voor f 2904, van de sloep Haak voor f 129 en van de pantjalang Golconda voor f 72,-. Betreffende fortificatiewerken en gebouwen heeft een zekere inlandse burger een schadevergoeding van f 480,- ontvangen voor een stuk land dat, als het bebouwd zou worden, de buitenschans Meester Cornelis zou